

Hormon

Hormon (z řečtiny *hormān* – povzbudit, pohánět) je produkt žlázy s vnitřní sekrecí (endokrinní žlázy). Jedná se o látku, které slouží jako chemický posel přenášející informaci od jedné tkáně ke druhé. K transportu hormonů slouží nejčastěji krev.

Prvním identifikovaným hormonem v lidském těle byl sekretin (tento hormon byl objeven anglickými fyziology Ernestem Starlingem a Williamem Baylissem v roce 1902).

Tvoří se ve speciálních žlázách rozmístěných v různých částech těla a proudí v krvi k ostatním buňkám v těle, tzv. cílovým buňkám, kde se jejich účinky projevují. Žlázy, odpovědné za tvorbu a uvolňování většiny hormonů, představují skupinu bezvývodových či endokrinních žláz. Nazývají se tak proto, že své produkty odevzdávají přímo do krve a ne prostřednictvím vývodů jako exokrinní žlázy.

Jak hormony pracují

V porovnání s nervy účinkují hormony mnohem pomaleji a na svou činnost potřebují o mnoho více času. Většina hormonů, které se podílejí na základních životních činnostech, jako např.: růst a rozmnožování, účinkuje velmi pomalu. Všeobecně se hormony spojují s řízením nebo ovlivňováním chemických procesů v cílových buňkách. Například určování rychlosti, jakou využívají živiny pro tvorbu energie, nebo toho, zda tyto buňky budou či nebudou tvořit mléko, vlasy nebo jiné produkty metabolických procesů v těle.

Hormony mají rozmanité účinky. Ty, které se tvoří ve větších endokrinních žlázách, jsou celkově působící hormony. Patří mezi ně například inzulin a pohlavní hormony. Tělo vytváří i celou řadu jiných hormonů, které působí mnohem blíže k místu svého vzniku. Příkladem lokálně působícího hormonu je sekretin, který se tvoří ve dvanáctníku (duodenum) jako odpověď na přítomnost potravy. Hormon potom putuje krví do sousední slinivky břišní (pankreas) a stimuluje ji k uvolnění vodnaté šťávy, která obsahuje enzymy (chemické transformátory) potřebné na trávení.

Odkazy

Související články

- Endokrinní orgány

Externí odkazy

- Hormon (česká wikipedie)
- Hormone (anglická wikipedie)

Zdroj

- ŠVÍGLEROVÁ, Jitka. *Hormon* [online]. Poslední revize 2009-02-18, [cit. 2010-11-11]. <<https://web.archive.org/web/20160416224333/http://wiki.lfp-studium.cz/index.php/Hormon>>.